

30 mladých umělců v Montpellier

Iniciativy v oblasti kultury, vzdělávání ze strany Francouzské republiky prostřednictvím např. Denisova institutu, ale i jiných organizací v Praze, jsou velmi četné, hodnotné, významné a velkoryse podporované francouzskou vládou. Většinou jsou realizovány v rámci mezivládních kulturních dohod obou našich zemí.

Avšak některé francouzské organizace vyvíjejí aktivity i mimo rámec zmíněných dohod a takovou aktivitou byla i nabídka k účasti našich mladých umělců na setkání výtvarníků v Montpellier a v Drážďanech. Později došlo k rozšíření projektu o setkání v Praze v roce 1993.

Společnost Office franco-allemand pour la jeunesse et sport (Společnost francouzsko-německé mládeže a sportu, dále jen O. F. A. J.) byla založena v roce 1963 s cílem sblížit po druhé světové válce mládež obou států prostřednictvím množství setkání mládeže na různá témata. V tomto roce proběhne téměř 50 setkání s preferovanými tématy: Evropa jako nově uspořádaný kontinent, její ekologické dimenze, umělecká setkání, život, způsob života a práce. Jedním z projektů dlouhodobějšího charakteru O. F. A. J. je i setkání v Montpellieru, Drážďanech a v Praze.

Po pádu železné opony na východě vyvíjí tato společnost velké úsilí o sblížení zvláště s bývalými východoněmeckými zeměmi. Usiluje o navázání kontaktů i s dalšími zeměmi bývalého východního bloku. Naše země, zřejmě v návaznosti na přátelské vztahy v období první republiky, se těší velkému zájmu Francouzů.

První etapou bylo moje krátké školení u Paříže, týkalo se především organizačního rámce, způsobu dotací

pitelně mohou dotvořit či umožnit ve vlastní tvorbě mnoho, ale nejsou primární, mám na mysli posun v oblasti myšlenkové, tedy ve smyslu umění vůbec. Pochopitelně Francie je vyspělou, kultivovanou zemí a tak i v předmětech denní potřeby převládá ve většině domácností určitá estetická vyspělost. Např. v keramice je tento posun velmi zřetelný, keramika, jež je u nás prezentována v galeriích, v Díle apod., je tam prezentována na trzích. V galeriích je potom nabízena volná tvorba velmi uvolněného projevu i dekoru, ale často s vysokou úrovní designu. Je možné zobecnění, že na rozdíl od nás, kteří řešíme formu, Francouzi ji houfně boří a vytvářejí tak další dimenzi v objevování jí samé. Ve fotografii jsme mohli konstatovat značný návrat k černobílému projevu.

Je zřejmé, že to není pro nás otázka toho, že bychom neměli lidský tvořivý potenciál, ale je to určitý časový úsek a vývoj v něm, které leží mezi námi.

Nyní k účasti českých mladých výtvarníků. Video-art reprezentovali Jana Žáčková, studující obor video-artu v ateliéru Bielického na AVU, Tomáš Hejtmánek z oboru dokumentární tvorby na FAMU, malbu potom Daniela Messiereurová, absolventka AVU, která se spolupodílela na dekoraci francouzské lodi l'Opéra-Peniche v loňském roce u Mánesu, Dagmar Jelínková, absolventka pražské VŠUP, je známa nejen tvorbou v textilu, ale zajímá se také o malbu na porcelánu. Jaroslav Horký, malíř, animátor, designér, Dalibor Res, absolvent brněnské PFMU (obor VV) a Markéta Dordová z ateliéru keramiky V. Šeráka z VŠUP představovali potom plastické obory.

Jaroslav Horký, *Křest bdělých těl*, 1991, kombinovaná technika, 160 × 115 cm. Foto Jana Křížová

O. F. A. J. apod. Dohodli jsme též obory, v nichž budou naši umělci zastoupeni, a to video-art, malba, socha, fotografie, tanec a hudba. Díky mé profesi keramičky jsme tento výčet rozšířili i o keramiku.

Druhou etapou projektu bylo setkání (8.–21. 7.) v Montpellieru s francouzskými a německými umělci stejných profesí. Nemá smysl zdůrazňovat výborné ubytování, stravování, organizační zabezpečení programu, možnosti přepravy celé skupiny malými mikrobusy apod.

Významné bylo, že jsem byli přijati do ateliérů francouzských umělců na dobu zhruba 5 dní. Měli jsme možnost vidět zblízka způsob jejich práce, nové materiály, techniky, jejich způsoby použití, dostali jsme spoustu rad, informací, adres apod. To je však jedna stránka věci, ta druhá se týká samotného pojetí umění ve Francii, jeho významu pro nejširší vrstvy, postřehnutí nejnovějších tendencí atd.

Dá se říci, že náš projev připadal Francouzům klasický, usedlý, doslova řekli, „že jsme málo zvědaví...“.

Pro mě osobně to bylo jen potvrzením mého názoru a tak tento rozdíl je možné označit jako skutečný konkrétní důsledek určité časové ztráty v rámci izolace za bývalého režimu. Netýká se jen materiálů, ty pocho-

Fotograf a hudebník Jaroslav Kofán spolu s Martinem Slovákem z ateliéru sochařství K. Nepraše se zabývali v průběhu stáže fotografií.

Hudební skladatel, libretista, klavírista a majitel Karlovarského hudebního divadla a autor mezinárodního projektu divadla děti Libor Balák napsal během stáže libreto ke své nové rockové opeře. Studentka taneční pedagogiky z pražské konzervatoře Pavla Šmerdová navázala úzké pracovní vztahy s francouzskou tanečnicí Nel Clot, kterou přivítáme i v Praze. Já sama jsem měla štěstí, že jsem byla přijata do ateliéru profesorky keramiky na Škole krásných umění v Sète Georgette Giordano. Tato keramička se již delší dobu zabývá nejen keramikou, ale určité části svých antikou inspirovaných velkých soch dotváří ze skla. Měla jsem možnost se naučit nejen něco nového, její postup jsem si vyzkoušela v plynové peci. Obojí prochází ohněm a v něm se mění měkký přírodní materiál v tvrdou hmotu. V tom je pro mne něco příznačného.

Závěrem lze říci, že pro některé výtvarníky byla tato stáž první větší příležitostí ke srovnání. Inspirace a poznatky z této cesty budou v naší tvorbě využity. Již nyní se těšíme na setkání v Drážďanech.

Jana Křížová